

Kris och Krisbemötande

Återvändande Ensamkommande

Definition av en psykisk kris

- ▶ Då man befinner sig i en livssituation och ens tidigare erfarenheter och inlärda reaktionssätt inte är tillräckliga för att man skall förstå och bemästra den aktuella situationen

Johan Cullberg

4 viktiga aspekter för att förstå krisen

1. Den utlösande situationen
2. Vilken privat betydelse det inträffade har
3. Aktuell livsperiod
4. De sociala förutsättningarna

Våra ensamkommande barns kriser

- ▶ Är av alla de slag man kan hitta
- ▶ Svåra att förstå då de sällan berättar
- ▶ Svåra att förstå även då de berättar en del
- ▶ Svåra att särskilja från t ex skador/diagnos hemifrån
- ▶ Var är de i ett krisutvecklingsperspektiv?

Faktorer som påverkar reaktioner

- ▶ Händelser med **naturliga** orsaker t ex jordbävningar, stormar
- ▶ Händelser orsakade av mänskliga **misstag**
- ▶ Händelser orsakade av slarv eller **försummelse**
- ▶ Händelser orsakade av **illvilja** eller ondska t ex överfall, våldtäkt

4 faser enligt Johan Cullberg

1. Chock
2. Reaktion
3. Bearbetning
4. Nyorientering

Flykt- eller krisbeteende?

- ▶ Våra barn har ofta varit på flykt under en lång tid
- ▶ Ett större eller mindre antal situationer har inneburit kriser
- ▶ Få har haft en rimlig chans att bearbeta uppkomna kriser
- ▶ Flyktbeteendet kan fungera som ett sätt att hålla reaktionsfasen borta
- ▶ För att kunna bearbeta uppkomna kriser och trauman krävs lugn och ro och stabilitet i en relation

Stop-modellen

- ▶ **Struktur**
- ▶ **Tal och Tid**
- ▶ **Organisatorisk lek**
- ▶ **Parent support**

80% av alla kriser läker i en bra miljö

- ▶ I familjen och eller bland trygga nära vänner läks de flesta av våra kriser
- ▶ 10% behöver extra stöd
- ▶ 10% behöver specialistvård

Grundläggande behov i en kris

- ▶ Tryggt och säkert bemötande av ett fåtal personer
- ▶ Begränsad och saklig information
- ▶ En meningsfull och tydlig struktur

Hur får vi till ett bra krisarbete i vardagen?

- ▶ Via de tre centrala funktionerna som bildar navet kring barnet formuleras barnets behov återkommande
- ▶ Via en tydlig struktur på boendet
- ▶ Via en samstämmig personalstyrka av vägledare
- ▶ Via en tydlig och meningsfull skola
- ▶ Via en strukturerad fritidsaktivitet

De tydliga symtomen behöver mötas av bekräftelser

- ▶ Oro - Ångest - Förvirring - Utagerande
- ▶ Psykosomatik
- ▶ Sömnsvårigheter
- ▶ Koncentrationssvårigheter
- ▶ Nedstämdhet, ibland depression - Suicidtankar
- ▶ Besvikelse över att verkligheten inte motsvarar förväntningarna
- ▶ Saknaden av familjen - oro för familjen
- ▶ Ensamhet, övergivenhet

När ska professionella tillkallas?

- ▶ När barnet har mycket låg funktion, ligger kvar, etc
- ▶ Uttalar tydliga önskemål om samtalsstöd (om vad?!)
- ▶ Dålig eller begränsad verklighetsförankring
- ▶ Självdestruktivitet
- ▶ Ohanterligt utagerande
- ▶ Överdriven rädsla
- ▶ Tvångsbeteende
- ▶ Längre sömnsvärigheter och/eller tunga mardrömmar

”Avslagskrisen”!

- ▶ Varje barn upprepar sitt krisbeteende vid ny kris
- ▶ Åter krävs tydlig struktur
- ▶ Närhet till betydelsefulla relationer
- ▶ Efter ”reaktionsfasen” påbörjas arbetet med nya målbilder

Definition av Vårt färdiga krisarbete

- ▶ Då barnet befinner sig i en livssituation där dennes erfarenheter och inlärdade reaktionssätt är tillräckliga för att förstå och bemästra den aktuella situationen